

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Ympäristönsuojelulaki ja ampumaradat

Kansliapäällikkö Hannele Pokka 25.4.2014

Ampumaradat

- Ampumaharrastuksella ja radoilla on pitkä historia ja harrastajien määrä on koko ajan nousussa.
- Ampumaurheilua harrastavia on erittäin runsaasti (n. 500 000), metsästäjiä liki 300 000.
- Ampumaratoja on Suomessa yli 600, melkeinpä joka kunnassa sijaitsee vähintään yksi rata.
- Puolustusvoimilla on n. 50 rata-alueita, joilla yhteensä n. 200 rataa.
- Ratojen runsauden ja suuruuserojen vuoksi myös lupa- ja valvontaviranomaisia on paljon.
- Yhdenmukaisen ympäristönsuojelun vaatimustason löytäminen on ollut haasteellista.

Ampumaradat – työryhmä (AMPY)

Ympäristöministeriö vastasi haasteeseen asettamalla ympäristölupaohjeistusta valmistelevan työryhmän vuonna 2010. Työryhmän loppuraportti julkaistiin vuonna 2012 oppaana ampumaratatoiminnanharjoittajille ja lupa- ja valvontaviranomaisille.

Tässä yhteistyössä olivat mukana:

- Ampumaharrastusfoorumi
- Puolustusministeriö, opetusministeriö ja sisäasiainministeriö
- Puolustusvoimat, Suomen ympäristökeskus, Suomen Kuntaliitto
- Uudenmaan ELY-keskus, Itä-Suomen AVI, Keski-Uudenmaan ympäristökeskus.
- Lisäksi kuultiin useita eri alojen asiantuntijoita.

JATKUU

Yhteistyö sujui erittäin hyvässä hengessä ja siitä edelleen kiitos kaikille työhön osallistuneille.

Valmistelu tapahtui yhteistyössä Suomen ympäristökeskuksen ”Ampumaratojen BAT-ohjeen” laatimisen kanssa. BAT ohje julkaistaan tänä keväänä.

Netistä on nykyisin saatavilla ampumaratojen hakemuslomakkeet sekä suomeksi että ruotsiksi.

Julkaisuja on tarkoitettu käytettäväksi toisiaan täydentävästi.

Ampumaradat (työryhmän laatima opas + BAT raportti)

Oppaassa on **yleinen osa**, joka sisältää tietopaketin kaikesta siitä, mitä ampumaradan perustajan on syytä tietää ja ottaa huomioon ampumaradan perustamisesta jo hankkeen suunnitteluvaiheessa ympäristönsuojelullisesta näkökulmasta.

Hakijalle osuus sisältää täyttöohjeen ympäristöluvan hakemuslomakkeelle, jossa kerrotaan miksi tiettyjä tietoja tarvitaan ja missä vaiheessa.

Viranomaisille osuudessa pyritään kertomaan mitä asioita hyvän ampumaradan ympäristöluvan tulee sisältää.

- BAT-raportti kertoo alan uusimman parhaan käyttökelpoisen tekniikan.
- Paketilla toivotaan saavutettavaksi valtakunnallisesti yhdenmukainen ja selkeä, kaikkien oikeusturvan takaava viranomaisohjauksen taso.

Ampumaradat (työryhmän suositukset jatkolle)

- Lainsäädännössä olisi selkeästi ja yhteismitallisesti määriteltävä käsitteet ampumarata, ampumapaikka ja ampumakeskus.
- Ampumaratatoimintaa tulee kehittää siten, että tiheään asutuilla alueilla toimintaa keskitetään suurempiin toimintaa palveleviin yksiköihin ns. ampumakeskuksiin.
- Kaavoitus tulee laatia siten, että ampumaurheilun toimintaedellytykset turvataan ympäristöä kunnioittaen ja naapuruushaittoja aiheuttamatta.
- Ympäristönsuojelulain uudistamisen yhteydessä on syytä harkita VN:n ampumaratojen melutasosta antamien ohjearvojen (53/1997) uudistamista.
- Tulisi aloittaa työ erillisen ampumaratanormin laatimiseksi ja tarkentaa ampumaratojen ympäristöluvanvaraisuuskynnystä. Normi voitaisiin laatia oppaan ja BAT-raportin pohjalta. (ilmoituksenvaraiset, rekisteröintimenettelyn piirissä olevat, ympäristöluvalla toimivat ampumaradat)

Ympäristönsuojelulain uudistamisen aikataulu

- Hallituksen esitys uudeksi ympäristönsuojelulaiksi annettu eduskunnalle 19.12.2013
 - Hallituksen esitys parhaillaan käsiteltävänä valiokunnissa
- Uusi laki tulee voimaan kesällä 2014
- Samaan aikaan tulee voimaan myös uusittu ympäristönsuojeluasetus
- Syysistuntokaudella 2014 on tarkoitus antaa hallituksen esitys ympäristönsuojelulain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta
 - Toteutetaan lupamenettelyn sujuvoittamistoimia hallituksen rakennepoliittisen ohjelman mukaisesti

Miksi ympäristönsuojelulaki uudistetaan

- Teollisuuspäästödirektiivi osaksi kansallista lainsäädäntöä, yhdenmukaistaa vaadittua ympäristöteknologiaa ja ennakoitavuutta.
- Tehostetaan ympäristönsuojelun lupamenettelyä ja valvontaa, myös yritysten kannalta.
- Otetaan entistä paremmin huomioon luonnonarvot arvokkailla soilla turvetuotantoa koskevassa ympäristölupaharkinnassa.
- Päivitetään ympäristönsuojelulaki vastaamaan paremmin perustuslakia.
- Usein muutetusta ympäristönsuojelulaista tulee rakenteeltaan selkeämpi.

Valvonta tehostuu

- Valvonta suunnitelmalliseksi ja riskiperusteiseksi
 - Valvontasuunnitelma ja valvontaohjelma
- Valvontamaksu otetaan käyttöön
 - Eniten ympäristöä kuormittavat ja valvontaviranomaisia työllistävät laitokset maksavat eniten.
- Valvonnasta kertyvät maksutulot käytettäisiin täysimääräisesti valtion valvontaresurssien lisäämiseen.
- Maksulliseksi: suunnitelmallinen valvonta, rikkomusepäilyjen valvonta ja hallintopakkojen valvonta. Kunnan valvonnasta rikkomusepäilyjen valvonta rajattu pois.
- Pienten yritysten ja kotitalouksien valvontamaksujen perusteet kohtuullisiksi. Maksut kohdistuvat kuormituksen mukaan.
- Maksujen suuruudesta päätetään myöhemmin asetuksella ja kuntien osalta kunnan päättämässä taksassa.

Uudessa ympäristönsuojelulaissa säilyy entisellään

- Lupamenettely edelleenkin keskeinen ennakkollisen ohjauksen keino
- Ilmoitusmenettely entisellään vaikkakin säädösteknisesti uudistuvat
- Rekisteröintimenettely itsenäiseksi menettelyksi
- Lupakynnykset säilyvät entisellään
- Luvanvaraiset toiminnot luetellaan lain liitteessä aiemman asetustason sääntelyn sijasta (perustuslain vaikutus)
- Lupa- ja valvontaviranomaisten toimivaltasäännökset ei pääsääntöisesti muutu
- => YSL:n mukaiset menettelyt ja lain asettamat vaatimukset ampumaratatoiminnalle säilyvät jokseenkin entisellään ja uuden lain vaikutukset ampumaratatoimintaan ovat vähäiset

Ympäristönsuojelulain uudistamisen 2. vaihe

- YSL:n uudistamisen 1. vaiheen aikataulu oli kiireinen johtuen erityisesti teollisuuspäästödirektiivin kansallisen täytäntöönpanon määräajasta
- => Lupamenettelyiden sujuvoittamista edistävien säädösmuutostarpeiden arviointia jatketaan hankkeen 2. vaiheessa
- Toiseen hallituksen esitykseen tarkoitus sisällyttää säännökset toiminnan muuttamista koskevan lupamenettelyn keventämisestä eräiltä osin (toiminnan olennainen/ei-olennainen muutos, lupien tarkistaminen)
- Lupamenettelyn keventämistä jatketaan seuraavallakin hallituskaudella (?)

Muun ympäristösääntelyn uudistaminen

- Maankäyttö- ja rakennuslain toimivuusarviointi valmistui helmikuussa 2014
 - => lain ohjausjärjestelmään ei suurempia muutostarpeita
 - kaavoituksen roolia alueidenkäytön eri toimintamuotojen yhteensovittajana ja ohjaajana vahvistettava
 - muutoksenhakusäännöksiä arvioitava eräiltä osin valitusmenettelyiden keston lyhentämiseksi
- Pohjavesien suojelusuunnittelua koskevien säännösten sisällyttäminen vesien ja merenhoidon järjestämisestä annettuun lakiin
 - HE tarkoitus antaa tällä istuntokaudella
 - pohjavesiluokitus lainsäädäntöön sekä alueiden rajaus ja luokitus
- Pidemmällä aikavälillä arvioitava ympäristölainsäädännön kehittämistarpeita eri lakien samanaikaisen soveltamisen näkökulmasta